

MATITS FERENC

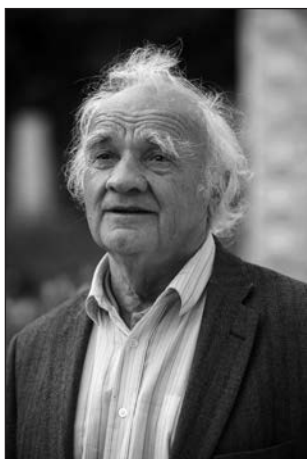
Megemlékezés Vincze László festőművész munkásságáról

Sok értékes, érdekes emberrel hozott össze a sors, de elmondhatom, hogy valamennyiük között különleges hely illeti meg az 1934. január 2-án Szamoskéren született és 2020. május 17-ről 18-ra virradóan a Kecskeméti Művésztelepen elhunyt Vincze László festőművészt.

A 86. életévét megélt Vincze mestert tiszteletet érdemlő művészi alkotóvágy tüntette ki, amely szinte kifogyhatatlan életkedvvel párosult. A fiatalokat megszegyenítő lendülettel dolgozó művész mintegy 8000 alkotással gazdagította minket, illetve a világmindenséget, hiszen a művész működése nem csupán Magyarországra korlátozódott. A környező országokon kívül Európa számos országában, sőt az Amerikai Egyesült Államokban és Ausztráliában is öregbítette hírnevünket. Utazásai alkalmával sem pihent, hanem az impressziók gyűjtésén, a világlátáson kívül lehetőség szerint művészetéből maga is mutatott valamit, ízelítőt adott. Külföldön festett műveiből gyakran haza is hozott, így itthoni kiállításain is megismerhettük például a mediterrán napsütést sugárzó tájképeit. Nehéz feladatra vállalkozik, aki a művész munkásságát bemutató albumot szándékozik összeállítani, mivel alkotásai nagy számban kerültek hazai és külföldi műértők és gyűjtők tulajdonába.

Fontos tekintetbe venni, hogy a művész nem akármilyen mesterektől tanult. Felfigyelt tehetségére, okította őt a debreceni Református Gimnáziumban a méltán híres Félegyházi László festőművész, később képezték őt a Magyar Képzőművészeti Főiskolán Kossuth-díjas professzorok, Bernáth Aurél, Barcsay Jenő, illetve az egri főiskolán Blaszkó János, Jakuba János és Bíró Lajos festőművészek egyaránt. Lehetősége adódott arra, hogy hat éven át a híres szentendrei festőművész Miháltz Pál magántanítványa legyen.

Galgahévízen, majd Esztergomban tevékenykedett művészpédagógusként, de tudását számos művésztelepen, alkotótáborban élete utolsó pillanatáig megosztotta a felnövekvő művésznemzedék tagjaival. Korábban dolgozott többek között a zsenyei, izzasági, kömörői, tokaji alkotótáborokban, újabban leginkább a vajai, a jelsai (Hvar-szi-

Vincze László

geti) és a kecskeméti művésztelepek gyakori vendége volt. Többen vallják magukat Vincze mester tanítványának. 1964 óta a Művészeti Alapnak, majd a Magyar Alkotóművészek Országos Egyesületének, valamint az Esztergomi Művészek Céhének tagja.

Festőművészete a portréktól, a csendéleteken és városi vedutákon át a tájképekig terjed. Utóbbiakat laza ecsetkezeléssel, oldott, könnyed színhasználattal valósítja meg. Az élet, a

Hegedűs csendélet (1998, o.v., 60x80 cm)

természet és a zene szerelmeseként természetelvű, a látványból kiinduló művészete a képzőművészet hagyományos vonulatát képviseli. Azonban, ha a téma úgy kívánja, absztrakt kompozíciókat is alkotott. Vérbeli festőként színekben gondolkodott. Frissen, érzékenyen figyelte a színek egymásra hatását, az átmeneteket, a fényviszonyok, levegő változásait, valamint a lélek rezdüléseit. Jellemábrázoló képességéről számos avatott arckép tanúskodik. Élményeit leginkább vízfestéssel dolgozta fel, de jelentős számú műve olajfestéssel készült. Témáit leggyakrabban a természet, a települések hangulatát meghatározó házak, utcarészletek, mitológiai, bibliai történetek, csendéletek, aktok és portrék adták.

A szatmári parasztcsaládból származó művész a természet szeretetét környezetéből hozta magával. Galga-menti éveit követően, 1960-ban költözött Esztergomba, és ebben az évben rendezte első önálló bemutatóját Aszódon.

Esztergomban találkozott és figyelt fel művészetére két, a városban élő jelentős műgyűjtő Dévényi Iván (1929–1977) tanár, művészeti író és a Dorogon élő Zsembery Dezső orvos, műbarát. Dévényi Iván több alkalommal foglalkozott írásaiban Vincze László művészetével. Zsembery doktor, akinek gyűjteményében a művész több alkotása is felvételt nyert, szerepelteti ezeket a kollekciójából válogatott kiállításokon, illetve *Esztergom* című 1970-ben alkotott vízfestményét a Zsembery Gyűjteményt bemutató, 2008-ban megjelent albumba is bekerült.

Vincze László 1965-ben Olaszországban töltött néhány hónapot. 1973-ban pedig el látogatott az USA-ba, ahol festményei kiállításon is szerepeltek. A művésznek Svájcban 1983-ban volt önálló kiállítása. 2008-ban Ausztráliában dolgozott, ahol kiállított is.

Fontos hangsúlyozni, hogy habár sok időt töltött Esztergom és festői környékének, a Dunakanyarnak megörökítésével, tájképfestészetének ihletője nem csupán ez a vidék. Ha lehetősége nyílt rá, vissza-visszatért a Felső-Tisza kanyargó, vadregényes vidékére, a vajai alkotótáborba, ahol a hazai táj számos remekbeszabott festményének volt ihletője.

Külön egységet képez munkásságában a Dalmáciában készült műveinek sorozata. A dús vegetációjú mediterrán táj, a hangulatos tengeröblök, városrészletek, az Adria tenger azúrkék vize mind-mind olyan témák, amelyek a mester ecsete által ihletett módon kerültek megörökítésre. Barátja, Molnár Károly hívására, mintegy egy évtizeden át évről-évre rendszeresen visszatért Közép-Dalmácia legnagyobb szigetére, Hvarra, ahol Jelsa városában, illetve a környé-

Jándi Tisza-kanyar (O.V. 80 x 100 cm 2015.)

ken – mint megfigyelhettem – nagy szorgalommal, fáradhatatlanul készítette alkotásait. A szabadban dolgozott, ami munkái frissességének, színgazdagságnak forrása. Emlékeim szerint Jelsán a mester korán kelve, festőfelszerelésével együtt nap-nap után motívumkeresésre indult és csupán az étkezések alkalmával került elő, megmutatta alakuló képeit, és ekkor lehetett vele beszélgetni.

Több mint két évtizede figyeltem fel művészetére és azóta követtem érdeklődéssel, szimpátiával művészi ténykedését. A *Kortárs Magyar Művészeti Lexikon* 3. kötetébe írt, netre is feltett Vincze László működését értékelő szócikkem, – mint tapasztalom – számtalan formában született újjá. A művész ismételt találkozásaink alkalmával tájékoztatott munkásságáról, tevékenységéről, zenei és egyéb élményeiről. Több alkalommal megnyithattam kiállítását, legutóbb Vaján és Mátészalkán.

A 86. életévében távozó mester nem csupán tiszteletet érdemlő, világosan gondolkodó, bölcs személyiségevel, műveltségével, hanem fáradtságot nem ismerő alkotói tevékenységének újabb és újabb eredményeivel hívta fel magára figyelmünket, vívta ki megbecsülésünket.

Szülőföldjével, Szabolcs-Szatmár-Bereg megyével szoros kapcsolatot ápolt, és emiatt kapott lehetőséget arra, hogy 85. születésnapja alkalmából Vaján a Magyar Nemzeti Múzeum Vay Ádám Muzeális Gyűjteményében, Mátészalkán a Szatmári Múzeumban és Szamoskéren 2018-ben egyidejűleg három kiállítása nyílt, ahol 85 művét állíthatta ki.